

אויצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

להתחבר ברגע האמת

בערב יום הדין, עת יתייצבו רבבות אלפי ישראל בתחתית ההר שבו גזרו רבינו הקדוש, ויהדיו ישאנו מנהמת ליבם את עשרת מזמורי התהלים – התיקון הכללי, כאשר איתם ישתתפו המוני בית ישראל 'בתפילות רבים' בכל מקומות פזוריהם, אשר ימליכו עליהם ועל כל העולם את 'המלך' היושב על כסא רם ונישא – אמת מה נהדר יהיה המראה הגדול הזה אשר יועבר בשידור לווייני לכל רחבי הארץ.

אם ברצונכם שגם במחוזותיכם ישתתפו ההמונים במעמד הגדול הזה, באמצעות שידור לווייני או בשידור טלפוני חי – פנו עוד היום אל משרדי אוצרות ברסלב דרך מערכת השמע. חייגו 02-99-50000 והקישו 0.

קנקן חדש מלא ישן

בימים אלה יוצאת לאור מהדורה חדשה של כתיבי רבי אפרים ב"ר נפתלי, מתלמידיו הקרובים ביותר של מוהרנ"ת.

הספר כולל את ספריו 'ליקוטי אבן' ותפילות הבוקר, שאותם חיבר על פי הנתיבים שסלל מוהרנ"ת ב'ליקוטי הלכות' ו'בליקוטי תפילות'.

במהדורה החדשה צורפו תולדות המחבר ומפתחות שונים, וכן סדר תיקון חצות, זאת מלבד החלוקה לפסקאות, הוספת ניקוד, פיסוק, עימוד מאיר עיניים ומראי מקומות.

לפרטים: 'שפת-הנחל' טלפון: 054-8444695.

תשובה? לרצות יכול כל אחד!

אלול. שערי היציאה מבית הסוהר נפתחים לרווחה. כל מי שהסתבר בעבירות ונשבה בידי יצרו, מוזמן להביע חרטה, לזכות בחנינה, ולשוב הביתה.

קיבלנו במתנה ארבעים יום של תשובה, מראש חודש אלול עד יום הכיפורים. 'ארבעים' יום בהם ניתן להתרחץ ולהיטהר, כבמקווה של 'ארבעים' סאה... (ליקוטי הלכות, מקוואות א, ב) ולהפוך לבריה חדשה, זכה ונקיה.

זה הזמן 'לאמור לאסורים צאו, לאשר בחושך הגלו. לפקוח עיניים עיוורת, ולהוציא אסירים כבשורות. להוציא ממסגר אסיר, מבית כלא וישבי חושך. האסורים בתאוותיהן, והלכודים בהבליהם, והנידחים בעונותיהם' (הקדמת ליקוטי מוהר"י).

גם מי שקשור באויקי התאוות המאוסות, והנו 'משוקץ מרוחק ומתועב', מוזמן להשתחרר ולהפוך תוך יום ל'אהוב נחמד קרוב וידיד'. שהרי 'התשובה מקרבת את הרחוקים;

אמש היה זה שנאי לפני המקום, משוקץ ומרוחק ותועב – והיום, הוא אהוב ונחמד, קרוב וידיד' (משנה תורה להרמב"ם, הלכות תשובה פרק ז, הלכה ו).

וכששערי הכלא נפתחים לרווחה, מי לא יברח? מיהו האסיר הטיפש שרואה את החופש לנגד עיניו ומעדיף לבלות בציעוק המצחין?!

'ואמרו רבותינו זכרונם לברכה על הענין הזה (קהלת רבה ז, ל): משל לכת של לסטים שחבשם המלך בבית האסורים, וחתרו מחתרת, פרצו ויעבורו, ונשאר אחד מהם. בא שר בית הסוהר וראה מחתרת חתורה – והאיש ההוא עודנו עצור. ויך אותו במטהו, אמר לו: 'קשה יום! הלא המחתרת חתורה לפניך, ואיך לא מיהרת הימלט על נפשך?!' (שערי תשובה, שער ראשון, אב"ב).

אך שימו לב: יש מי שדואג לסבך את העניינים וליצור את הרושם שמדובר כאן במשהו קשה ובלתי אפשרי. קוראים לו 'יצר הרע'. הוא פשוט מודאג: 'הרי כל עמלי יירד למימון; כל אלו שהיו בדרכם לעלות לגרדום התאוות והפגמים, יישטמו לי מתחת ידי בהרהור אחד של תשובה. כמה כוחות השקעת באותו בן-אדם, להפכו למשוקץ מרוחק ומתועב – איך אני יכול להרשות לו להפוך ביום אחד לאהוב ונחמד, קרוב וידיד?!'

מהי אם כן עצתו? מתוככמת ומרושעת ביותר: הוא מחדיר באסיריו את ההרגשה שחזרה בתשובה היא למעלה מיכולתם, כך שלא יתחשק להם לברוח, גם כששערי היציאה פתוחים לרווחה.

מעתה, מה יעשה אותו אסיר אומלל ששבוי – לא בין סורגי בית הסוהר אלא – בין סורגי דמיונותיו הסוגרים עליו מכל עבר? הוא משוכנע שתשובה זה לא בשבילו. העסק גדול עליו...

ובכן, באמתחתנו כמה תגליות מרעישות שבכוחן לערער את המוסכמה הישנה והעתיקה, ולגרום לאסירים הפליליים ביותר לקום מהדרגש העלוב, לארוז חפצים, לצאת מבעד השער הפתוח ולשוב הביתה.

אך אנו מעדיפים לשוחח כאן על אחת התגליות המרעישות ביותר, והיא: אפשר 'לרצות' לחזור בתשובה! גם אם התשובה עדיין נראית לנו קשה ובלתי אפשרית, יש לנו ברירה לרצות ולהשתוקק לשוב בתשובה!

שכן, הרצון לחזור בתשובה, יש לו כח עצום בפני עצמו,

גם אם אינו מביא לידי תוצאה מיידית, הוא עולה ישירות למעלה ועומד לפני כסא הכבוד. וכאשר 'דרש רבינו יהודה החסיד: גדול כוחה של תשובה, כיון שאדם מחשב בלבו לעשות תשובה, מיד עולה

ועומדת לפני כסא הכבוד' (ספר החוקה, הלכות תשובה, אות ט).

בכן, אם אתה רק מתכנן לחזור בתשובה, נפתחים לפניך שערי שמיים. שהרי כך גם אמר רבינו הקדוש: 'משעה שאדם חושב לעשות תשובה, אזי מקבלין תפילתו, אף על פי שלא עשה עדיין' (ספר המידות, תשובה סה).

אין לנו שמיץ של מושג עד כמה גדולה אהבת ה' לאותם אומללים שאינם מצליחים לשוב, אך ממשכים לרצות. 'ונעלם ממך ולא תדע עוצם ריבוי רחמנותו וחסדיו הגדולים על כל החפצים לשוב באמת, אף על פי שלא שבו עדיין. וכל ישעו וכל חפצו יתברך לשוב ולרחם על כל המחכים ומצפים ומתגעגעים והותרים במחתרת למצוא הצלה ומנוס לשוב להשם יתברך, אף על פי שמתגברים עליהם בכל עת יותר ואין מניחים אותם ימים ושנים הרבה לשוב אל בית אביהם – אף על פי כן, חסדו גבר עליהם ועלינו מאד מאד בלי שיעור וערך ומספר, מה שאין הפה יכול לדבר והלב לחשוב' (ליקוטי תפילות, ט).

'ודבר זה יכול בוודאי כל אדם לקיים, אפילו הפחות שבפחותים, ואי אפשר לקלקל ולסתור עצה הזאת בשום אופן, מי שירצה לקיימה. כי בשלמא כל הדברים והעצות שבעולם, יכול הבעל דבר להתגבר בלבי להניח את האדם לעשותם. אבל רצון לבד, זה אי אפשר לסתור בשום אופן! כי יהיה איך שיהיה, אף על פי כן אני רוצה לשוב לה' יתברך ב'רצון חזק' (ליקוטי הלכות, ערב ג, ה).

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש אלול	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	ד	יג.	רו	רפז רפח	נא
א	ה	יג.	רז	רפט רצ	נב
ב	ו	יד.	רח	רצא רצב	נג
ג	ז	יד.	רט	קצר רצד	נד
ד	ח	טו.	רי	רצה רצו	נה
ה	ט	טו.	ריא	רצא רצח	נו
ו	י	טז.	ריב	רצט ש	נז

אוצרות ברסלב

י"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'
 ת.ד. 50617 בית שמש
 טל, במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות ... 02-9950000
 בארה"ב 8552121-718(1)
 באנגליה 6085819-203(44)
 מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
 הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
 braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
 עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
 מפיץ: נוחם א. ברזעסקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיה הי"ו, הר"ר נפתלי ברגר הי"ו, הר"ר מרדכי גוטליב הי"ו, הר"ר יצחק גרינוולד הי"ו, הר"ר אוריאל זכריה הי"ו, הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס הי"ו, הר"ר משה ליכטער הי"ו, הר"ר נפתלי שטיצער הי"ו, בחסות 'עילית דפוס' והברת 'נקודות'

לדעת איך לעורר את הזולת

התחזקות ועידוד, הרי אף את ראשו אני כורת. משום כך אני דואג" (שי"ש ג, קמג).

כך התייחס מוהרנ"ת לדיבורים שאינם מתאימים: **עריפת ראש!** (ראה ליקוטי מוהר"ן ח"ב, יח. שם נאמר שאכן הדבר גובל ברציחה).

מיהו, אם כן, יכול לתת לנו את המיון הנכון? המנהיג הרחמן, צדיק האמת! הוא נותן לנו את הכלים לעכל בצורה בריאה את הנאמר בספרי המוסר; שנדע להודיע ולהתעורר, אך לא לאבד את התקווה והשמחה לרגע. "כי הוא מאיר ומודיע בעולם דרכי טובו וחסדו הגדול שאינו נפסק לעולם, ומודיע לכל אחד כי עדיין השם יתברך אתו ועמו וקרוב אליו, ומחיה ומשמש ומנחם הכל ומאיר בהם דרכיו, שגם הם יוכלו לשמח ולחזק את עצמם בעוצם ריחוקם. ואז נמשך עליהם היראה תמיד לטובה ולא לרעה כלל, כי תיכף כשזוכרים את עצמם או כשרואים איזה ספר מוסר עוצם יראת הענש, הם נתעוררים לתשובה תיכף כראוי; ותיכף כשהבעל דבר רוצה להכניס בהם מרה שחורה ועצבות כאילו אפס תקוה, חס ושלוש, הם זוכרים תיכף חסדי ה' וטובו ונפלאותיו וכל דרכי הצדיק הנפלאים שהאיר בהם, שעל ידי זה יכולים לחזק את עצמם ולשמח את עצמו תמיד" (ליקוטי הלכות, שם).

מחמת שיוודעים בעצמם שעברו על כל אלו הדברים כמה וכמה פעמים יותר ויותר, רחמנא ליצלן; ומגודל המרה שחורה ועצבות שנופל עליהם – על ידי זה הם נופלים יותר מבתחילה" (ליקוטי הלכות, פסח ט, טו).

מאיך, אין זו רחמנות להעלים את העונשים, ולתת להיות חיים של הפקר. "כי עיקר העבודה בתחילה היא רק מחמת יראת העונש; וכלי יראת העונש אי אפשר להתחיל כלל בעבודת השם" (שיחות הר"ן, ה). כשיהודי מסוים צריך לשמוע על חומרת מעשיו הרעים, אין לך אכזריות גדולה מאשר להעלים ממנו את הנאמר על כך בספרי המוסר.

עד כמה יש להתייחס לדיבורים קדושים בזהירות, נוכל להיווכח מסיפור שהיה אצל מוהרנ"ת:

היה זה בערב חג השבועות של שנת תקצ"ה, כשהתאספו חסידים רבים אצל מוהרנ"ת. ראה אותו רבי נחמן מטולטשין שהוא שרוי בדאגה. שאל את מוהרנ"ת לפרש הדבר, ענה לו: "הנה כעת באו הרבה מאנשי"ש לשהות עמנו בחג השבועות, ואיני יודע איך לומר תורה לפני קהל כזה; אם אדבר דברי התעוררות כשהלה צריך לדיבורי התחזקות המשיבים את הנפש, הרי מורת אני את ראשו (= האק איך אים אפ דעס קאפ); וכן להפך, באם זקוק זה האדם לדברי התעוררות והתלהבות, והוא שומע ממני דבורי

" כי מרחמם יגהם" (ישעיה מט). היינו, מי שהוא רחמן, הוא יכול להיות מנהיג. וצריך לידע איך להתנהג עם הרחמנות, כי על רשעים או על רוצחים וגולנים אסור לרחם, וכן מי שאינו יודע איך להתנהג עם הרחמנות, אינו יכול לרחם על תינוק של ארבעה ימים, ליתן לו מאכל הצריך לגדול ולא לקטן כזה, כי קטן כזה צריכין לזנוג רק על ידי חלב דווקא... ולגדול – מאכל הצריך לו, וכן על כל אחד ואחד צריכין לרחם כמה שצריך לו"

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ז)

האם תהיה זו רחמנות להלעיט תינוק בן ארבעה ימים, בבשר טרי ומזין? או לחילופין, להזין אברך בן 20 בבקבוקי מטרנה? אמור מעתה: לא כל מה שבריא ומזין, מתאים לכל אחד; כל אחד עם המזון המתאים לו אישית.

כך ממש, לגבי דיבורים בעבודת ה'. לא כל מה שנכון, צריך כל אחד לשמוע.

קחו לדוגמא את הנאמר בספר הקדוש "ראשית חכמה" על עונשי הגיהנם. כל מה שנאמר שם, אמת לאמיתה. אך לא כל אחד מסוגל לעכל את הנאמר שם בצורה בריאה. "כאשר שכיח בכמה בני אדם, שכשישויבים על ספר 'ראשית חכמה' הקדוש או שאר ספרי מוסר המדברים מגודל מרידות העונשים הקשים המוגיעים על כל עבירה, רחמנא ליצלן, הם נופלים בדעתם יותר רחמנא ליצלן,

רבי אליעזר ביאליסטוצקי

רבי שמעון סליטניסקי, רבי יעקב יוסף מסטווצ'ע, רבי נתן בן רבי נחמן נכד מוהרנ"ת, רבי משה אקסיל, רבי משה בגמולגי, רבי יודל מלודז', ועוד.

עוד כותב רבי יצחק-מאיר, כי רבי זלמן ליוברסקי נכד רבינו הקדוש, היה גבאי הצדקה באומן בכל ערב ראש-השנה עבור אנשי-שלומנו שבארץ ישראל וירושלים, והכסף שנאסף על ידו, נשלח למחנותנו רבי אליעזר ביאליסטוצקי וחולק על ידו לחסידי ברסלב בארץ הקודש. (את בתו השיא רבי אליעזר ביאליסטוצקי לרבי הרשל ליוברסקי בנו של רבי זלמן, שאצלו היה כסאו של רבינו אשר הועלה ארצה).

החסיד רבי אליעזר ביאליסטוצקי, נסתלק ונטמן בירושלים עיר הקודש.

חושב שבתקופת רבי נחמן מטולטשניער, כשרבי אליעזר ביאליסטוצקער היה הבעל שחרית והוא התחיל צעקת 'המלך' בקול אימים (שממנו קיבל מורנו רבי אברהם שטרנהרץ), אזי מרוב התלהבות והתעוררות היו כמה מאנשי-שלומנו שמהאזו כפים, עד שבמשך כמה שנים פשט הדבר ברוב הקהל".

רבי אליעזר השתוקק לחון את ארץ הקודש. באחד ממכתביו של רבי נתן בן רבי יהודה מטבריה (תיכף צדיק, עה), מוזכר רבי לייזר כמי שביקר בשנת תרמ"א בארץ-ישראל; ויש אומרים כי זהו רבי אליעזר ביאליסטוצקי דגן.

בשנת תרמ"ד, לאחר פטירת רבי נחמן מטולטשין, זכה רבי אליעזר להוציא כיסופיו לפועל, בהיותו כבר בא בימים, כאשר עלה לארץ ישראל והתיישב בירושלים עיר הקודש, בה התגורר בימושב זקנים בעיר העתיקה.

עקב זקנותו, נבצר ממנו לבוא מארץ-ישראל לאומן, ובמקומו החל לעבור לפני התפילה בתפילת שחרית באומן, החסיד המובהק רבי אברהם שטרנהרץ, שהיה אז אברך בן עשרים ושתיים.

החסיד רבי יצחק-מאיר קורמן כותב, כי רבי אליעזר ביאליסטוצקי היה מראשוני חסידי ברסלב שקבעו מושבם בירושלים עיר הקודש; אחריו עלו ארצה והתיישבו בירושלים רבי נתן בן רבי פנחס יהושע מטשערין, רבי נחמן בן רבי ברוך אפרים, רבי שמואל העשל פרידמן,

רבי אליעזר ביאליסטוצקי היה 'בעל שחרית' בקיבוץ של ראש-השנה באומן, בזמנו של רבי נחמן מטולטשין תלמיד מוהרנ"ת. (ברם, היו כמה פעמים שרבי משה ברסלב תלמיד מוהרנ"ת התפלל לפני העמוד תפילת שחרית של ראש-השנה).

רבי נחמן בורשטיין שיחי, כותב בספרו 'אוצר נחמני' העומד בעזוה"ת לראות אור בקרבך: "שמעתי מרבי לוי יצחק בנדר, שבראש-השנה הראשון שלו, שנת תרע"ה, כששמע בפעם הראשון את מורנו רבי אברהם שטרנהרץ ז"ל קול צעקתו הראשונה לפני צעקת 'המלך' ואחר כך צועק 'המלך' – מיד אחוזו בגופו כמין צמרמורת, וכלשונו: 'האט מיר אנגעכאפט א מין צאפל', כי לא שמע כזאת מעודו. רק כשהתחיל הקהל במחצית כפיים כנהוג, אז פג במקצת פחדו. ואמר, כשאחר כך שמע את השיחה בשם מוהרנ"ת ז"ל שאמר: 'דיא גאנצע וועלט שרייט המלך, אבער די קרינאציע איז אין אומן' (כל העולם צועק 'המלך' אבל ההתלהבות היא באומן); אז הבין משמעות הדברים של מוהרנ"ת ז"ל.

"ואחר כך שאלתי אותו מהו מקור המנהג הזה של מחצית כפיים, שאינו נהוג כלל בעולם. השיב לי: 'דא פרענט מען קשיות; אין אומן האט מען נישט גיפרענט קיין קשיות, מיפאטשט - פאטשט מען' (כאן מקשים קושיות, באומן לא שאלו קושיות; מוחאים כפים - מוחאים כפיים). שאלתי אותו אם היה נהוג זאת אצל רבינו ז"ל או מוהרנ"ת ז"ל, ומתי התחילו במנהג הזה. והשיב לי שאינו יודע, אבל הוא

גאולה ראשונה בזכות עצמות יוסף; גאולה אחרונה בזכות ציון רבינו.

(כוכבי אור' שיחות וסיפורים, לז')

מסתורין במעבה האדמה

אחד ניגש אליו בבקשה: "משה. אם אתה כבר נכנס לכאן, הנח גם תפילין". ומשה הסכים. למרבה ההפתעה הוא לא הסתפק בכך; הוא התקדם שלב אחר שלב, בהדרגתם של החסידים החל להתפלל כיהודי, לקיים מצוות נוספות, עד שהפך לבעל תשובה גמור מעוטרת בזקן ופאות - - - ברבות הימים היה זה חזון נפרץ לראותו בוכה בדמעות שלישי על גבי ספר תהילים או ספר 'ליקוטי תפילות' - - -

עננים שחורים התקדרו על שמי יהדות רוסיה, השלטון הקומוניסטי החל בעבודתו השיטתית לחסל כל פעילות יהודית רוחנית בקרב עם ישראל. אחת הפקודות הראשונות היתה סגירת כל מקוואות הטהרה על מסגרי ובריה.

רבי לוי יצחק בנדר, שהנהיג בשעתו את החיים היהודיים באומן החסידית, פנה למשה צדוק'ס וכך אמר לו: "משה. אתה יודע היטב מה פעלת בחיידך. עליך נפלה חובת היום לדאוג לנו למקוה כשרה".

משה לא שאל שאלות, נכנס לאורוות הסוסים והחל לחפור לעומק, עד שהגיע למים חיים. תוך זמן קצר החלה המקוה לפעול לרווחתם של כל יהודי אומן - - -

המקוה נשארה קרה לגמרי, משום שכתוצאה מחימום המים עלולים לצאת עשן שיגלה את קיומה. לאחר הטבילה היו הטובלים נוקקים למסירות נפש כדי להתגבר על הקור העז ולעלות את כל המדרגות עד פני האדמה שהיו בגובה 50 מטר!!!

ההסוואה היתה כל כך חזקה, שגם לאחר שסוכני הק.ג.ב. באו לחפש את המקוה לאחר מלשינות שפילה, לא מצאו מאומה. הסוסים התהלכו בחופשיות מעל הפתח המוסווה ואיש לא היה יכול להעלות על דעתו את הנעשה בעומק האדמה...

כעת גם המתנגדים נוכחו בצדקת דרכם של חסידי ברסלב שקירבו את משה ובכך הצילו את עתידו הרוחני.

כבעל עגלה, אולם הביונות ריסקו את לבו לשברי שברים.

חלפה תקופה, ממשלה חדשה קמה, האנדרלמוסיה והכנופיות חלפו מן העולם, אבל יהודי אומן לא שכחו את מעלליו של משה, הם החרימו אותו ולא רצו כל קשר איתו, מה גם שהוא היה מבוקש בידי הקומוניסטים שביקשו לשופטו ולהוציאו להורג על פשעי המלחמה שביצע.

ביום מן הימים הגיעה שעתו האחרונה של האב רבי צדוק, והוא נפטר לבית עולמו. למרבה ההפתעה החליט הבן לומר קדיש לעילוי נשמתו... ושלא היה טעות: הוא לא התכוון להתפלל, ללמוד או להטיב את דרכיו אלא רק לומר קדיש בבית הכנסת ותו לא.

וכי באיזה בית כנסת יסכימו שמושה זה, רע המעללים, יופיע בו? בכל בית כנסת שבו ניסה להכנס, חסמו את דרכו, חוץ מאשר בקלוז של חסידי ברסלב. אנשי רבינו כבר קיבלו עליהם ועל זרעם שלא לדחות ולא לרחק שום אדם מישראל, אפילו את הגרוע שבגרועים. גם זכות אביו שהיה ממתפללי הקלוזי עמדה לו, וכך חזר המחזה ונשנה מדי בוקר: משה נכנס לבית הכנסת, אפילו תפילין אינו מניח, אומר קדיש והולך לו...

מאידך, שאר יהודי העיר הפטירו בזלזול מופגן: "הנה! גם הרוצח משה צדוק'ס שווה אצל חסידי ברסלב!..." איש יהודי היה בקלוזי ושמו רבי יעקב מויטומיר. יום

כלפי חוץ היתה זו חצר טיפוסית, ככל שאר החצרות והבתים בעיר אומן, הסוסים רעו בשלווה אופיינית, בהתאם לצפייתו של בעל הבית, בעל-עגלה יהודי, שגם הוא לא היה נראה שונה משאר יהודי רוסיה התמימים שהסובייטים השקיעו כוחות רבים לעקור מהם כל זיק של יהדות וקדושה.

אבל מתחת לפני הקרקע, בעומק של 50 מטר, רחשה פעילות יהודית "אנטי מהפכנית" מובהקת; היה זה מקוה טהרה מהודר שנחפר בתוך האורווה עד למקור מים, כשהכניסה אליו מוסויות בצורה אומנותית כפי שרק בעל הבית, משה צדוק'ס, ידע לבצע על הצד היותר טוב. הוא השתמש בידע שרכש בעברו המפוקפק, בכדי להציל את המשך החיים היהודיים הכשרים בעיר אומן.

המילים "עבר מפוקפק" מהווירות לעומת הפשעים שמושה צדוק'ס חולל בעברו, עת פרצה ההתקוממות האזרחית נגד הצאר הרוסי. כנופיות פשע צמחו אז כפטריות אחר הגשם, ביניהם היה מיודענו שהלך והתדרדר עד שלא היסס אפילו לקפד חיי אדם כמו ידיו. פעולותיו גרמו בושות נוראות לכלל יהודי אומן ולמשפחתו בפרט, אולם לא היה מי שיעיז להסתכן ולנסות לדבר על לבו שישנה את דרכו.

מסכן היה אביו רבי צדוק, יהודי פשוט ותמים שהתפלל בקלוזי של חסידי ברסלב באומן. מדי יום היה קם לפנות בוקר ואומר פרקי תהילים בהשתפכות, לפרנסתו שימוש

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

כמה ומי מחסידי ברסלב כיהנו ברבנות בעיר מטשערין?

תשובת הר"ר אהרן יוסף קניג:

לפי הידוע היו ששה, ונפרטם להלן.

(1) רבי אליהו אב"ד מטשערין, מתלמידי רבינו. היה חותנו של רבי אבא שו"ב מטשערין.

(2) רבי שמואל יצחק רוזנפלד, מתלמידי רבינו.

(3) בנו רבי נחמן רוזנפלד, זאת על פי המובא בשו"ת "שארית יהודה שחיבר רבי יהודה לייב, אחיו ויד ימינו של בעל התניא, חלק אבן העזר סימן י"ג, שם מובאת תשובה לרבי נחמן מו"צ מטשערין. אך מעניין מאד, שלפי חישוב תאריך התשובה, תחילת שנת תקפ"ו (משום שלאחר הזמן הג'ל נסתלק מחבר הספר שארית יהודה) יוצא, שרבי נחמן היה אז בגיל י"ד בלבד, היות ונולד לאחר פטירת רבינו בהיותו קרוי על שמו. זאת אומרת, שנולד בשנת תקע"א, כך שהיה אז כה צעיר וכבר כיהן כמו"צ. החידוש שבדבר הוא שהתשובה נסובה על עניני 'אבן העזר' הדורשים ידיעות ושיקולי דעת נרחבים, כך שלפנינו מתגלית גדולתו הרחבה בתורה ובהוראה עוד בימי נעוריו ממש.

(4) רבי נחמן גולדשטיין, הנקרא בפי כל 'הרב מטשערין'. כיהן ברבנות בין השנים תר"כ-תרנ"ד. על גדולתו אין צורך להרחיב; הן לפנינו ספריו הרבים המלאים מוזן אל זן והמשמשים יסוד נרחב לכל דורש ומבקש תורת רבינו. רק זאת נציין, כי גם רבים שאינם מחסידי ברסלב, גם מתנגדים, החשיבוהו מאד, והיה קרוי בפי אנשי עירו 'ספר תורה חי'.

(5) בנו רבי חיים גולדשטיין. כיהן ברבנות לאחר הסתלקות אביו רבי נחמן, עד שנת תרע"ח, אז ניצל בנס ממות לחיים ועבר לעיר קרימניצ'וק.

(6) רבי אברהם שטרנהרץ. כיהן כמו"צ עוד בחיי זקנו הרב מטשערין. בהיותו דר בבית זקנו, מינהו הרב לענות דבר ה' לכל שואל. כך היה עד שנת תרע"ח. אז עבר לקרימניצ'וק.

לחידודא

חידה מס' 153

על אילו ספרים חשוב לעבור בחודש אלול?

הפתרון לחידה מספר 152

מה היה שם המשפחה של רבי נחמן מטולטשין ובנו רבי אברהם?

הלוי חזן

(עפ"י כוכבי אור, שיחות וסיפורים מט)

זכה בהגרלה לחידה מס' 150 יוסף עובדיה, בית שמש

זכה בהגרלה לחידה מס' 151 נחמן חשין, מודיעין עילית

בסך 50 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אורות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת השפה, הקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נמנה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך תגלה על זכות קניה בסך 50 ₪

